

Eneolit

Eneolithic

Beňov (okr. Přerov)

„Nivky“, parc. č. 415/14.

Eneolit. Ojedinělý artefakt. Náhodný zásah/nález. Průzkum.

AMČR: M-202504991-N00007.

Lokalizace: WGS-84: 49.4073639N, 17.491695E

V září roku 2024 našel P. Martinčík během povrchového sběru v trati „Nivky“, na parc. č. 415/14, při jihozápadním okraji katastru obce Beňov torzo broušeného kamenného nástroje. Nálezová poloha „Nivky“ se nachází na táhlém zaobleném hřbetu Kelčské pahorkatiny severozápadně od kóty 288,3 m n.m. Nadmořská výška místa nálezů činí 280 m.

Jedná se o dochovanou protáhlou břitovou část sekeromlatu s obdélným příčným průřezem s mírně zkosenými zaoblenými hranami (obr. 1). Délka torza předmětu činí 75 mm. Maximální dochovaná šířka je 35 mm. Tloušťka nástroje v úrovni otvoru pro topůrko je 20 mm, přičemž směrem k břitu se zužuje na 16 mm. Hmotnost artefaktu činí 96 g. Povrch nástroje byl kvalitně obroušen. Sekeromlat byl v minulosti přelomen přibližně v úrovni provrtu. Průměr provrtu původně činil 16 mm. Na povrchu torza nástroje jsou stopy způsobené patrně pohybem v ornici při kultivaci půdy zemědělskou technikou.

Popisovaný předmět byl zhotoven z jemnozrnné droby temně hnědého zabarvení, kterou tato kulmská hornina získává zvětřováním. Hornina obsahuje zrna křemene, živce, úlomky černé horniny, ojediněle muskovit nebo biotit. Velikost klastických zrn se pohybuje kolem 0,2 – 0,4 mm. Magnetická susceptibilita v případě exempláře z Beňova dosahuje hodnoty ($0,16 \times 10^{-3}$ SI jednotek).

Nalezený artefakt lze rámcově datovat do období staršího či středního eneolitu.

Obr. 1. Beňov. Torzo kamenného sekeromlatu. Foto Z. Schenk.

Fig. 1. Beňov. Fragment of a stone battle axe. Photo by Z. Schenk.

Literatura

AMČR: Záznam M-202504991-N00007 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202504991-N00007>.

Summary

An isolated Late Eneolithic polished and perforated stone battle axe (Fig. 1) was discovered during a surface survey conducted in 2024 in the ‘Nivky’ field (plot No. 415/14) in the cadastral area of Beňov (Přerov District).

Zdeněk Schenk, Antonín Přichystal

Bratčice (okr. Brno-venkov)

„Půllány k Mělčanům“, parc. č. 2606.

Kultura nálevkovitých pohárů. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. AMČR: M-202503067.

Lokalizace: S-JTSK: -606190, -1174225; -606331, -1174110

Záchranný archeologický výzkum byl vyvolán stavbou vodotoku, a především jeho napojením na inženýrské sítě. Konkrétně byla provedena skrývka (na většině plochy nečitelná) a v ní vyhloubena rýha o šířce do 50 cm. Výzkum proběhl v říjnu 2025.

Archeologicky pozitivní část stavby se nachází v mírném jihovýchodně orientovaném svahu v nadmořské výšce 227–232 m. Vede paralelně po pravé straně silnice z Bratčic do Mělčan, respektive prvních několik stovek metrů od kraje obce. Podloží je zde tvořeno sprašemi, které překrývá 40–60 cm nadložní vrstvy.

Lokalita je známá delší dobu. Díky povrchovým sběrům byla získána kamenná štípaná industrie z období paleolitu a zlomky keramických nádob z mladší doby bronzové či doby halštatské (Belcredi et al. 1989, 13, 96, 132). V roce 1996 byly ve výkopu pro dálkový optický kabel procházejícím touto trati objeveny sídlištní objekty ze závěru eneolitu a z latěnu a bohatě vybavený komorový hrob z halštatu (Čižmář et al. eds. 2000, 130–131; Kos 1999). Poslední výzkum zde proběhl v roce 2014, kdy bylo v trase liniového výkopu v polní trati „Půllány k Mělčanům“ zjištěno sedm sídlištních jam. Několik z nich se podařilo datovat do období kultury s nálevkovitými poháry (Přichystal 2015).

V ploše provedené skrývky a v rýze byly zachyceny celkem čtyři sídlištní objekty a dva hroby. Spektrum a výplň sídlištních objektů bohužel neumožňuje vyslovit přesnější závěry. Jde o běžné sídlištní objekty, v případě objektu 509 o stavební jámu. Obsahovaly velmi málo movitého materiálu (několik fragmentů keramiky a zlomky štípané industrie). Hroby odpovídají pravděpodobně ranému středověku.

Vzhledem k náleзовým okolnostem a zjištěním starších výzkumů lze nálezy zařadit do staršího pravěku, snad do období kultury s nálevkovitými poháry. Jde tedy o součást většího sídliště rozkládajícího se na rozvodném hřbetu mezi říčkami Šatavou a Lejtnou.

Literatura

- AMČR: Záznam M-202503067 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202503067>.
- Belcredi, L., Čižmář, M., Košťuřík, P., Oliva, M., Salaš, M. 1989: *Archeologické lokality a nálezy okresu Brno-venkov*. Brno: Okresní muzeum Brno-venkov.
- Čižmář, M., Geislerová, K., Unger, J. (eds.) 2000: *Výzkumy – Ausgrabungen 1993–1998*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno.
- Kos, P. 1999: Bratčice (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 39, 315, 337–338, 339.
- Přichystal, M. 2015: Bratčice (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 56(1), 164.

Summary

During a rescue archaeological excavation, part of an Eneolithic settlement – probably belonging to the Funnel Beaker culture – was investigated in the 'Půllány k Mělčanům' field in the cadastral area of Bratčice (Brno-Country District).

Richard Bíško

Brno (k. ú. Holásky, okr. Brno-město)

Ul. Výmlatiště; „Na Křížích“, parc. č. 2364/1.

Kultura zvoncovitých pohárů. Sídlíště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. AMČR: M-202405137.

Lokalizace: WGS-84: 49.1466978N, 16.6463350E

Během výstavby obytného souboru v Brně-Holáskách s názvem „Rodinné bydlení Brno-Tuřany-Holásky“ byly na polykulturním sídlišti zachyceny i ojedinělé sídlištní objekty z pozdního eneolitu.

Literatura

- AMČR: Záznam M-202405137 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202405137>.

Summary

During the construction of a residential complex in the cadastral area of Holásky (Brno-City District), unique settlement features dating to the Late Eneolithic period were discovered within a multi-period settlement.

Petr Kos

Brno (k. ú. Ponava, okr. Brno-město)

Ul. Štefánikova, ul. Staňkova; areál bývalých Jaselských kasáren, parc. č. 456/40, 456/41.

Kultura nálevkovitých pohárů. Sídlíště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. AMČR: M-202502241.

Lokalizace: S-JTSK: -598436, -1158659; -598353, -1158636; -598322, -1158750; -598358, -1158756; -598375, -1158694; -598422, -1158703.

Na začátku podzimu 2025 byl proveden odkryv pro budoucí výstavbu v prostoru brněnských bývalých Jaselských kasáren mezi ulicemi Štefánikova a Staňkova. Stavba několika komplexů bytových domů začala v severní části plochy a postupně se posouvá směrem k jihu.

Zkoumaná lokalita se nachází uprostřed zastavěného území na mírném východním svahu, který spadá směrem k říčce Ponávce. Samotný prostor nebyl do konce 19. století zastavěn a pozemky byly využívány k zemědělské činnosti, o čemž svědčí stopy orby a zbytky po výsadbě ovocných stromů. O konce 19. století byl prostor postupně zastavován vojenskými objekty, které byly ovšem v roce 2007 zbourány. Mezi roky 2007–2025 se jednalo o jeden z brněnských „brownfieldů“ s nevyjasněným stavebním záměrem.

Strojně kopané sondy ukázaly, že se ve východní části nachází až 2 m mocná vrstva novodobých navážek, zatímco v západní části zcela chybí půdní horizont a navážky zde nasedají přímo na geologický podklad (všude spraš), který byl v minulosti také pravděpodobně snížen.

Vzhledem k povaze stavby nebyla novověkým navážkám a konstrukcím věnována zásadní pozornost. Zbytky základových zdí (pokud existovaly a nebyly porušeny už v roce 2007) nedosahovaly z valné většiny geologického podkladu (především ve východní části). Celý prostor byl značně narušen inženýrskými sítěmi. V konečném důsledku byl archeologický zájem soustředěn především na zachovalé pravěké a protohistorické struktury, které se v lokalitě nacházejí (Kolařík et al. 2021a; 2021b; Matějčková 2025; Zubalík 2022).

Zjištěno bylo několik sídlištních objektů z období kultury nálevkovitých pohárů. Šlo především o zásobní jámy nebo nespécifikovatelné sídlištní jámy. Zásyp tvořil značně slehlý sediment výrazně promíslený geologickým podloží. Movitý materiál představují převážně keramické fragmenty a kosti; zcela absentovala kamenná industrie. Jednotlivé jámy se nacházely nepravidelně rozmístěné především v severovýchodní čtvrtině plochy, kde zůstal zachován původní terén. Stežejná část zjištěných sídlištních struktur patří do období mladší doby římské (jiříkovická keramika; viz oddíl Doba římská a doba stěhování národů).

Odkryv v areálu stavby bude pokračovat i v roce 2026. Materiál získaný výzkumem je v tuto chvíli ve fázi zpracování.

Literatura

- AMČR: Záznam M-202502241 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202502241>.
- Kolařík, V., Sedláčková, L., Zůbek, A. 2021a: Brno (k. ú. Ponava, okr. Brno-město). *Přehled výzkumů* 62(1), 208.
- Kolařík, V., Sedláčková, L., Zůbek, A. 2021b: Brno (k. ú. Ponava, okr. Brno-město). *Přehled výzkumů* 62(1), 229.
- Matějčková, A. 2025: Brno (k. ú. Ponava, okr. Brno-město). *Přehled výzkumů* 66(1), 217.
- Zubalík, J. 2022: Brno (k. ú. Ponava, okr. Brno-město). *Přehled výzkumů* 63(1), 164.

Summary

During a rescue archaeological excavation, part of a settlement belonging to the Funnel Beaker culture was investigated in Brno, in Štefánikova and Staňkova streets, in the area of the former Jaselské Barracks (Ponava cadastral area, Brno-City District).

Richard Bíško

Brno (k. ú. Slatina, okr. Brno-město)

„Na Slatinsku“, Stránská skála III, IV.

Kultura nálevkovitých pohárů. Exploatačně-dílenský areál. Geofyzikální průzkum. Badatelský výzkum. AMČR: M-9002586A.

Lokalizace: WGS-84: SS III: 49.1858731N, 16.6839267E; SS IV: 49.1898706N, 16.6811728E

V roce 2025 pokračoval systematický výzkum pravěkého exploatačně-dílenského areálu na Stránské skále v Brně (souborně Bartík 2023) a byl rozdělen do tří typů terénních aktivit. V první řadě byl dokončen revizní výzkum jednoho z ponechaných kontrolních profilů v objektu 1/81 (viz Bartík et al. 2025), jehož hlavním cílem bylo pochopení formativních procesů výplně objektu, které přinese nový pohled na jeho funkce a upřesní stáří jednotlivých vrstev. I v této sezóně byla získána početná kolekce dílenského odpadu z místních rohovců, včetně několika technologicky vyspělých čepelových jader (obr. 2).

Dále v roce 2025 pokračovala geofyzikální prospekce v prostoru polohy SS III, kde byly doměřovány plochy na jihovýchodním úbočí Stránské skály. Stejně jako v předchozím roce (cf. Bartík et al. 2025) se zde podařilo identifikovat několik nových anomálií reprezentujících potenciálně zahloubené objekty. Za pozornost stojí zejména dva další rozměrné hliníky a příkopové ohrazení čtvercového tvaru o rozměrech 35 × 37 m s jedním vstupem na západní straně.

Třetí terénní aktivitou byly v této sezóně intenzivní povrchové sběry v polohách SS III a SS IV, které přinesly několik stovek nových štípaných artefaktů, jež upřesnily naše dosavadní poznatky o plošné distribuci dílenského odpadu. K nejdůležitějším výsledkům se řadí objev výrazného klastru povrchových nálezů v centrální části (respektive při jejím severním okraji) polohy SS III. Je zajímavé, že oproti předchozím pozorováním se tato koncentrace štípaných artefaktů z místních rohovců neváže do blízkosti žádného velkého objektu. Po technologické stránce obsahuje soubor kromě převládajících úštěpů také početné doklady těžby jader vyspělou čepelovou technikou, což je v souladu s charakterem industrií, které zde byly produkovány od mladého neolitu až do konce staršího eneolitu (cf. Bartík 2023). Další početnou kolekci artefaktů se podařilo získat z širšího okolí velkého objektu kultury nálevkovitých pohárů 1/81 a v rámci povrchového klastru nálezů B v poloze SS IV. Výzkum exploatačně-dílenského areálu na Stránské skále bude pokračovat i v nadcházející výzkumné sezóně.

Literatura

AMČR: Záznam M-9002586A [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-9002586A>.

Bartík, J. 2023: *Prehistoric exploitation and workshop area at Brno-Stránská skála. Prehistoric exploitation and workshop areas in Moravia I*. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 77. Brno: Czech Academy of Sciences, Institute of Archaeology, Brno.

Bartík, J., Škrdla, P., Adameková, K., Cibulka, D. 2025: Brno (k. ú. Slatina, okr. Brno-město). *Přehled výzkumů* 66(1), 244–245.

Obr. 2. Brno – Stránská skála III. Čepelové jádro z objektu 1/81. Foto J. Bartík.

Fig. 2. Brno – Stránská skála III. Blade core from the feature 1/81. Photo by J. Bartík.

Summary

In 2025, systematic research into the prehistoric exploitation and workshop complex at Stránská skála in Brno (Slatina cadastral area, Brno-City District) continued and was structured into three main types of field activity. The completion of a revision excavation of the control profile in feature 1/81 provided new insights into the formation processes of the feature infill, its function, and the chronology of individual stratigraphic units, while also yielding a substantial assemblage of knapping debris and cores (Fig. 2) made from locally sourced chert. Geophysical prospection in area SS III revealed several newly identified anomalies, including two large clay extraction pits and a square ditched enclosure measuring 35 × 37 m with a single entrance on its western side. Intensive surface surveys in areas SS III and SS IV resulted in the recovery of several hundred new chipped-stone artefacts and significantly refined our understanding of the spatial distribution of workshop waste. Research at the site will continue during the forthcoming field season.

Jaroslav Bartík, David Cibulka, Petr Škrdla, Katarína Adameková

Brno (k. ú. Štýřice, okr. Brno-město)

Ul. Polní, parc. č. 456/3, 433/1.

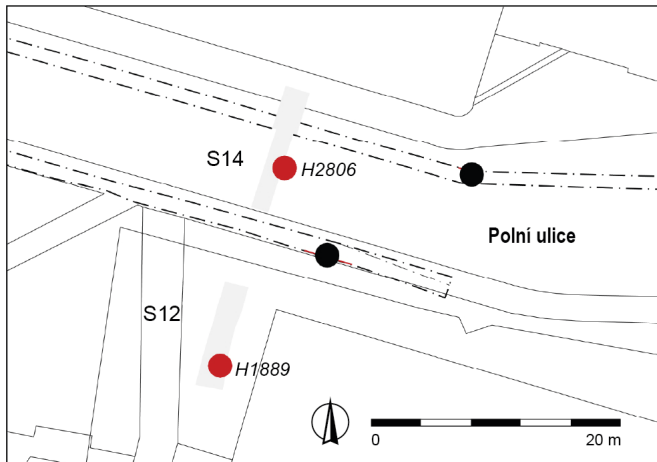
Jevišovická kultura. Pohřební areál. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. AMČR: M-202400967.

Lokalizace: WGS-84: S12: 49.1845683N, 16.5958672E; S14: 49.1847297N, 16.5959047E

V roce 2025 bylo dokončeno zpracování výzkumu při stavbě „Rekonstrukce horkovodu Staré Brno v úseku HJ2/02 – šachta HJ38 (oblast ulic Táborského nábřeží, Ludmily Konečné, Polní, Vojtova, Havlenova)“. Terénní část výzkumu probíhala s přestávkami od dubna do října 2024. Obecně k výzkumu viz Přehled výzkumů 67/2 oddíl Středověk a novověk (Sedláčková a kol. 2025).

V sondách S12 a S14 na ulici Polní byly doloženy zcela unikátní pohřební aktivity z pozdní doby kamenné (obr. 3). V sondě S14 byl zachycen žárový pohřeb s. j. 2806 (s. s. j. 032) uložený

v keramické urně (obr. 4), který můžeme na základě analogických situací z nejbližšího okolí přiřadit jevišovické kultuře. Překvapivým objevem byl kostrový pohřeb ženy H1889 (s. s. j. 030; obr. 5) uložený do oválné hrobové jámy v silně skrčené poloze na pravém boku a obličejem k jihu, který na základě radiokarbonového datování také náleží kultuře jevišovické. Existenci dalšího kostrového pohřbu v blízkém okolí naznačuje nález 4. metacarpu z pravé ruky získaný z výplně mladšího výkopu.

Obr. 3. Brno – ulice Polní. Lokalizace pohřbů jevišovické kultury: červené tečky rok 2024, černé tečky: starší nálezy. Zdroj Archaia Brno z. ú.

Fig. 3. Brno – Polní Street. Location of Jevišovice culture burials; red dots: the 2024 season; black dots: earlier finds. Source Archaia Brno.

Obr. 5. Brno – ulice Polní. Kostrový pohřeb jevišovické kultury (hrob H1889). Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 5. Brno – Polní Street. Inhumation burial of the Jevišovice culture (grave H1889). Photo by Archaia Brno.

Obr. 4. Brno – ulice Polní. Žárový pohřeb (hrob H2806) jevišovické kultury. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 4. Brno – Polní Street. Cremation burial (grave H2806) of the Jevišovice culture. Photo by Archaia Brno.

Literatura

- AMČR: Záznam M-202400967 [cit. 2026-01-19]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202400967>.
 Sedláčková, L., Kuklová, K., Nerudová, Z., Zůbek, A. 2025: *Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při stavbě „Rekonstrukce horkovodu Staré Brno v úseku*

HJ2/02 – šachta HJ38 (oblast ulic Táborského nábřeží, Ludmily Konečné, Polní, Vojtova, Havlenova)“. Rkp. nálezové zprávy M-TX-202600014 [cit. 2026-01-19]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. DOI: 10.60585/M-TX-202600014. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://doi.org/10.60585/M-TX-202600014>.

Summary

As part of the reconstruction of the hot-water network in the cadastral area of Štýřice (Fig. 3), a cremation burial (Fig. 4) and an inhumation burial (Fig. 5) belonging to the Jevišovice culture were documented in Polní Street (Brno-City District).

Lenka Sedláčková, Kristýna Kuklová

Brodek u Přerova (k. ú. Luková u Přerova, okr. Přerov)

Ul. Přáslavská č. p. 6; „Za Cestou“, parc. č. 399/58.

Kultura šňůrové keramiky. Pohřebiště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. AMČR: M-202504628.

Lokalizace: S-JTSK: -538917.79, -1135276.21, -538880.78, -1135315.06

V říjnu a listopadu 2025 bylo na stavbě D55 prozkoumáno v Brodce u Přerova (k. ú. Luková u Přerova) 126 objektů sídliště datovaného do střední doby bronzové (mohylová kultura; viz oddíl Doba bronzová) a hroby z eneolitu (kultura se šňůrovou keramikou). Na pohřebišti byly zachyceny a prozkoumány dva kostrové hroby. V oválných hrobových jamách orientovaných SV-JZ byly nalezeny keramické nádoby, skelety nebyly dochovány.

Literatura

AMČR: Záznam M-202504628 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202504628>.

Summary

A rescue archaeological excavation conducted during the construction of the D55 motorway uncovered part of a Corded Ware culture burial ground in Brodek u Přerova (Luková u Přerova cadastral area, Přerov District), where two inhumation graves were investigated.

Marek Kalábek

Holasovice (okr. Opava)

Východní okraj katastru; parc. č. 1128/1, 637/3,.

Kultura nálevkovitých pohárů. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. AMČR: M-202501910.

Lokalizace: WGS-84: 49.9938378N, 17.8164936E

V květnu až červenci roku 2025 probíhal na katastru obce Holasovice, a to na jejím východním okraji v místech vymezených tokem řeky Opavy a Heraltického potoka, výzkum spojený s realizací přeložky kanalizace. Při zemních pracích bylo zachyceno celkem sedm zahloubených objektů, které můžeme na základě v nich objevených keramických zlomků datovat rámcově do eneolitu, pravděpodobně do kultury nálevkovitých pohárů (obr. 6).

Obr. 6. Holasovice. Pohled na zkoumanou plochu sídliště pravděpodobně kultury nálevkovitých pohárů. Foto J. Juchelka.

Fig. 6. Holasovice. View of the excavated area of the Funnel Beaker culture settlement. Photo by J. Juchelka.

Literatura

AMČR: Záznam M-202501910 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202501910>.

Summary

During a rescue archaeological excavation, a probable Funnel Beaker culture settlement (Fig. 6) was discovered in Holasovice (Opava District).

Jiří Juchelka, Marek Pietaň, Tomáš Petr, David Galia

Horní Bojanovice (okr. Břeclav)

„Za Dvorem“; parc. č. 1550/155.

Mladý/pozdní eneolit. Hrob. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.

AMČR: M-202502831.

Lokalizace: WGS-84: 48.9427997N, 16.8022950E

V souvislosti s terénními úpravami pozemku pro výstavbu nového rodinného domu provedli v červnu 2025 pracovníci Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., drobný záchranný výzkum v poloze Horní Bojanovice – „Za Dvorem“. Zkoumaná plocha se nachází na jihovýchodním okraji intravilánu obce, na mírném sprašovém svahu v nadmořské výšce okolo 220 m. V severovýchodním nároží parcely byl při bagrování porušen několik metrů dlouhý úsek pravěké kulturní vrstvy mocné 30–40 cm, která pokračovala dále k východu mimo skrývanou plochu, a také jeden kostrový hrob (obr. 7).

Hrobová jáma měla nepravidelně oválný tvar o rozměrech 171 × 158 × 21 cm a obsahovala ostatky jedince uloženého ve skrčené poloze na pravém boku s hlavou orientovanou k jihozápadu a rukama připaženými k tělu. Kosterní materiál se zachoval v relativně dobrém stavu, avšak oblast hlavy a ramen byla poškozena při bagrování, což mělo za následek vyšší míru fragmentarizace a ztrátu některých kostních úlomků. Na základě antropologické analýzy byl v hrobě pohřben dospělý muž ve věku 37–47 let s výškou okolo 172 cm.

Hrobová výbava byla nepočítaná, kromě několika štípaných artefaktů se v prostoru mezi lokty a pánví nacházely ještě dvě keramické nádoby (hrnek a polovina kónické misky), které umožňují hrob zařadit do období protoúnětické kultury. Podrobnější datování a informace o pohřebním ritu přinesou až výsledky radiokarbonového datování a dalších přírodovědných analýz. Prostorové příznaky potenciálních archeologických objektů identifikované na poli situovaném východně od zkoumané plochy naznačují pokračování lokality tímto směrem, přičemž nelze vyloučit, že v budoucnu zde mohou být objeveny další hroby potvrzující existenci pohřebiště ze samotného počátku starší doby bronzové.

Literatura

AMČR: Záznam M-202502831 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202502831>.

Summary

In connection with groundworks associated with the construction of a new family house, a small-scale rescue excavation was carried out in June 2025 in the ‘Za Dvorem’ field (Břeclav District). During mechanical excavation in the north-eastern corner of the plot, a several-metre-long section of a prehistoric cultural layer was disturbed, together with a single inhumation grave of the Proto-Únětice culture (Fig. 7). The grave pit was irregularly oval in shape and contained the skeletal remains of an adult male deposited in a crouched position on his right side, with the head oriented

Obr. 7. Horní Bojanovice. Kostrový hrob protoúnětické kultury. Foto J. Bartík.

Fig. 7. Horní Bojanovice. Inhumation grave of the Proto-Únětice culture. Photo by J. Bartík.

towards the south-west and the arms flexed close to the body. The grave goods were sparse; in addition to several chipped-stone artefacts, two ceramic vessels – a mug and half of a conical bowl – were recovered from the area between the elbows and the pelvis.

Jaroslav Bartík, Katarína Liščáková, David Cibulka, Soňa Boriová

Kelč (k. ú. Němetice, okr. Vsetín)

„Doubrava“; parc. č. 665/1.

Kultura šňůrové keramiky. Pohřebiště. Průzkum detektorem kovu. AMČR: M-9002619A.

Lokalizace: WGS-84: 49.5088406N, 17.8600228E

V rámci opakovaných kontrol mohylového pohřebiště kultury se šňůrovou keramikou, které zde Muzeum regionu Valašsko, p. o., provádí z důvodu poškozování lokality motorkáři a lesními pracemi, byla nedaleko mohyly D 04 nalezena plochá měděná sekera. Podle předběžného určení jde o typ Baranda (Dobeš 1989, 40). Sekera byla zřejmě vyhozena spolu se zeminou, která byla odstraněna z tělesa mohyly během výzkumu lokality I. L. Červinkou (1909, 123).

Literatura

AMČR: Záznam M-9002619A [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-9002619A>.

Dobeš, M. 1989: Zu den äneolithischen Kupferflachbeilen in Mähren, Böhmen, Polen und in der DDR. *Praehistorica* 1, 39–48.

Červinka, I. L. 1909: O nejstarších mohylách Moravských. *Pravěk V*, 114–143.

Summary

During a surface survey at a Corded Ware culture burial mound site in Kelč (Němetice cadastral area, Vsetín District), a copper axe tentatively identified as the Baranda type was discovered.

Samuel Španihel

Kojetín (okr. Přerov)

„U Křenovické lávky“; Kojetín 2, parc. č. 7330/147–7330/201.

Kultura moravské malované keramiky (eneolit). Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. AMČR: M-202501912.

Lokalizace: WGS-84: 49.3388714N, 17.2813019E; 49.3385708N, 17.2813128E; 49.3400431N, 17.2875675E; 49.3401353N, 17.2875589E

Během záchraného výzkumu probíhajícího od června do listopadu 2025 při stavbě rychlostní trati Nezamyslice–Kojetín byla v trati „U Křenovické lávky“ nalezena sídlištní jáma s materiálem kultury s moravskou malovanou keramikou. Mezi dalšími téměř čtyřmi sty objekty převažovaly sídlištní jámy věteřovské kultury. K nim lze také hypoteticky přiřadit pět pohřbů v jamách bez archeologického materiálu nebo ve vrstvě splachu. Přítomny byly i nálezy z doby bronzové a několik objektů z doby římské (viz oddíly Doba bronzová, Doba římská a doba stěhování národů).

Literatura

AMČR: Záznam M-202501912 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202501912>.

Summary

A settlement pit containing archaeological material of the Moravian Painted Ware culture was discovered in the ‘U Křenovické lávky’ field (Kojetín cadastral area, Přerov District) during a rescue archaeological excavation carried out between June and November 2025 in connection with the construction of the Nezamyslice–Kojetín expressway.

Pavel Moš

Kojetín (okr. Přerov)

„U Křenovické lávky“.

Kultura nálevkovitých pohárů. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. AMČR: M-202600105.

Lokalizace: WGS-84: 49.3409903N, 17.2904142E; 49.3411581N, 17.2917017E; 49.3391239N, 17.2916478E; 49.3393336N, 17.2927853E

Mezi zářím a prosincem roku 2025 probíhal záchranný archeologický výzkum na katastru Kojetína, vyvolaný modernizací železniční tratě mezi Brnem a Přerovem, konkrétně 5. stavbou v úseku Kojetín–Přerov. Součástí stavby byl jihozápadní obchvat Kojetína, v jehož rámci došlo k narušení plochy lokality polykulturního sídliště v trati „U Křenovické lávky“, známého z povrchových nálezů (Drechsler 2009; Schenk 2022). Bylo zde prozkoumáno 1250 archeologických objektů, zachycujících průřez osídlením lokality od eneolitu po raný středověk (viz také oddíly Doba železná, Doba římská a doba stěhování národů, Středověk a novověk). Převážná část objektů byly kúlové a sloupové jamky.

Z období eneolitu byly identifikovány sídlištní objekty, pravděpodobně z období kultury nálevkovitých pohárů. Prozkoumáno bylo několik zásobních jam, často v superpozici s mladšími objekty. V jednom případě byla zásobní jáma porušena kostrovým hrobem, snad ze závěru eneolitu, či ze starší doby bronzové. Archeologický materiál z lokality se zatím zpracovává, předběžná datace byla provedena na základě nálezu hrdla lahve s límcem.

Literatura

AMČR: Záznam M-202600105 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202600105>.

Drechsler, A. 2009: Osídlení katastru města Kojetína v prehistorii a raném středověku. In: F. Řezáč, H. Svačinová, J. Šírek (eds.): *Kojetín v proměnách času. 1233–2008*. Kojetín: Městské kulturní středisko Kojetín, 19–36.

Schenk, Z. 2022: Kojetín (okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 63(1), 200–201.

Summary

During the reconstruction of the railway line between Brno and Přerov, a known multi-period site in the cadastral area of Kojetín was disturbed by groundworks. Between October and December 2025, a total of 1,250 features were investigated, documenting settlement activity from the Eneolithic to the Early Middle Ages. The Eneolithic component probably represents a settlement of the Funnel Beaker culture, although a more precise cultural classification has not yet been established.

Vít Záhorák, Eva Pospíšilová, Lenka Nedomová, Josef Janča

Kostelec na Hané (okr. Prostějov)

„Za Cihelnou“; parc. č. 4151, 5191.

Kultura moravské malované keramiky (mladší stupeň). Sídliště, nález v druhotné poloze. Sonda. Záchranný výzkum. AMČR: M-202505537.

Lokalizace: S-JTSK: -562306.20, -1128032.89

Ve dnech 12. září až 31. října 2025 byl prováděn záchranný archeologický výzkum při stavbě „VN153, stavební úpravy p.b.č. 1 až 40 (č. stavby 1040019873)“. Stavební jáma pro ukotvení příhradového stožáru venkovního vedení distribuční sítě vysokého napětí (p.b.č. 6), umístěného na rozhraní polní cesty a polohy „Za Cihelnou“, při severozápadním okraji intravilánu Kostece na Hané, okr. Prostějov, narušila větší sídlištní objekt nebo

spíše mocnější antropogenní (kulturní) vrstvu s lengyelskou keramikou. Toto zjištění koresponduje s nebývale intenzivním osídlením kosteleckého katastru na přelomu mladší a pozdní doby kamenné (přehledně viz Kalábková et al. 2007, 9–17, mapa 1) a nepochybně souvisí s rozsáhlou sídelní aglomerací lidu mladšího stupně kultury s moravskou malovanou keramikou, která je lokalizována právě v širším okolí Rolnické cihelny (viz Šmíd 2004, 74–75, lokalita č. 15 v mapě na str. 90, obr. na str. 92).

Literatura

AMČR: Záznam M-202505537 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202505537>.

Kalábková, P., Cheben, M., Moník, M. 2007: *Kostelec na Hané. Sídliště lengyelské kultury*. Archaeologiae Regionalis Fontes 9. Olomouc: Archeologické centrum Olomouc, příspěvková organizace.

Šmíd, M. 2004: Pravěké a raně historické osídlení katastru města Kostelec na Hané. *Střední Morava. Vlastivědná revue* 19, 58–99.

Summary

A rescue archaeological excavation carried out during the construction of a high-voltage distribution network in the ‘Za Cihelnou’ field (Kostelec na Hané cadastral area, Prostějov District) disturbed a large settlement pit, or rather a substantial anthropogenic (cultural) layer containing Lengyel pottery. This feature is undoubtedly associated with the extensive settlement agglomeration belonging to a later phase of the Moravian Painted Ware culture, located in this part of the Kostelec cadastral area.

Pavel Fojtík

Laškov (okr. Prostějov)

Kandia, „Hliněná“, parc. č. 1141/1.

Eneolit. Místo sběru. Povrchový sběr. Průzkum. AMČR: M-9002606A.

Lokalizace: S-JTSK: -567479.70, -1120942.56

Na jaře roku 2012 provedl J. Martínek rekognoskaci terénu v okolí systému úvozů v jihovýchodní části lesa v katastru obce Laškov. Sledované území se nachází mezi silnicí č. 448 (spojující Kandii a Novou Dědinu) a Novodědinským potokem. Tato povrchová prospekce byla součástí projektu NAKI I – „Výzkum historických cest v oblasti severozápadní Moravy a východních Čech“. Během prospekce byl v místech vyvráceného pařezu mezi úvozy (386 m n. m.) nalezen velký keramický fragment, který lze rámcově datovat do počátku eneolitu. Následně byla v témže roce na místě nálezu položena sonda, která potvrdila přítomnost dalších fragmentů eneolitické keramiky (Vrána 2013). Tento výzkum zajímavým způsobem doplňuje starší nález eneolitické měděné sekerky (kultura moravské malované keramiky – MMK II), která byla na stejném pozemku objevena již v roce 2009 (Dobeš et al. 2010).

Literatura

AMČR: Záznam M-9002606A [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-9002606A>.

Dobeš, M., Fojtík, P., Kalábek, M., Kalábková, P., Peška, J. 2010:

K počátkům výskytu měděné industrie na Moravě, sekery z Hulína-Pravčic a Laškova-Kandie. *Přehled výzkumů* 51, 57–68. Dostupné také z: <https://app2.ssc.avcr.cz/ARUB-prehled-vyzkumu/files/25940.pdf>.

Vrána, J. 2013: Laškov (okr. Prostějov). *Přehled výzkumů* 54(1), 171–172.

Summary

A large fragment of Eneolithic pottery was discovered during a survey of hollow-way systems in the south-eastern part of the forest in the 'Hliněná' field (Laškov cadastral area, Prostějov District), carried out in 2012 within the NAKI I project *Research on Historical Routes of Northwestern Moravia and Eastern Bohemia*.
Vendula Vránová, Pavel Šlězár, Jan Martínek

Lešná (k. ú. Jasenice u Valašského Meziříčí, okr. Vsetín) „Úzké“, parc. č. 439/1.

Časný eneolit. Ojedinelý artefakt. Průzkum detektorem kovu.
AMČR: M-9002620A.

Lokalizace: WGS-84: 49.5128917N, 17.9709000E

Během dohledu při budování splaškové kanalizace v obci Lešná provádí Muzeum regionu Valašsko, p. o., povrchové prospekce v místech, kde nově budovaný potrubní systém prochází v blízkosti známé archeologické lokality. Tímto způsobem byla nalezena měděná sekera prakticky na vrcholu bezejmenné kóty 362 m n. m., východně od púchovského hradiště označovaného jako Lešná-Jasenice. Podle předběžného určení jde o typ Pločnik (Dobeš et al. 2019, 31–32).

Literatura

AMČR: Záznam M-9002620A [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-9002620A>.

Dobeš, M., Fikrle, M., Drechsler, A., Faltýnek, K., Fojtík, P., Halama, J., Jarůšková, Z., Kalábek, M., Langová, J., Schenk, Z., Španihel, S., Peška, J. 2019: Eneolitická měděná industrie na Moravě. Nové a staronové nálezy ve světle stávajících poznatků o vývoji středoevropské metalurgie. *Památky archeologické* 110, 5–58.

Summary

During a metal detector survey in Lešná (Jasenice u Valašského Meziříčí cadastral area, Vsetín District), a copper axe tentatively identified as the Pločnik type was discovered.

Samuel Španihel

Litovel (k. ú. Rozvadovice, okr. Olomouc)

„Na Panském“.

Kultura šňůrové keramiky. Hrob. Orientační zjištění. Záchraný výzkum.
AMČR: M-202505439.

Lokalizace: WGS-84: 49.401649N, 17.050741E

V červnu 2025, proběhl v trase rekonstruovaného vysokotlakového plynovodu v trati „Na Panském“ v katastru obce Rozvadovice drobný záchraný archeologický výzkum. Pracovníky archeologického centra zde byl zdokumentován jeden částečně porušený hrob. Dochované rozměry hrobové jámy měly délku cca 200 cm a šířku 90 cm. Dno se nacházelo v hloubce 38 cm od úrovně skřívky a celková orientace hrobu byla ve směru V-Z. Kosterní pozůstatky se kromě korunek dentice nedochovaly. V severozápadní části hrobu byla kumulovaná hrobová výbava, jež obsahovala pohár, džbánek a nekompletní dvououchou amforu (obr. 8, 9). Kamenné artefakty zde byly zastoupeny sekeromlatem, malým obroušeným kamenem a retušovanou silicitovou

Obr. 8. Litovel. Hrobová výbava kultury se šňůrovou keramikou, reprezentovaná keramikou a kamennou industrií. Foto M. Kršková.

Fig. 8. Litovel. Grave goods of the Corded Ware culture, consisting of pottery and chipped-stone industry. Photo by M. Kršková.

Obr. 9. Litovel. Uložení hrobového inventáře kultury se šňůrovou keramikou v hrobové jámě *in situ*. Foto L. Šín.

Fig. 9. Litovel. Grave inventory of the Corded Ware culture deposited *in situ* within the grave pit. Photo by L. Šín.

čepelí (nožík). Dle keramického inventáře byl prozkoumaný hrob zařazen do období pozdního eneolitu, ke kultuře šňůrové keramiky (Johančík 2025, 6–7).

Literatura

AMČR: Záznam M-202505439 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202505439>.

Johančík, R. 2025: Rozvadovice „Nad panským“. Rkp. náleзовé zprávy, č. j. 732/2025. Uloženo: Archeologické centrum Olomouc. DOI: 10.60585/M-TX-202505439. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky: <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-202505439>.

Summary

In June 2025, a Corded Ware culture burial in a grave pit (Fig. 8, 9) was documented in Litovel (Rozvadovice cadastral area, Olomouc District).

Radek Johančík

Měrovice nad Hanou (okr. Přerov)

„Podlučí“.

Kultura zvoncovitých pohárů. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. AMČR: M-202600455.

Lokalizace: WGS-84: 49.3394144N, 17.2602081E

V průběhu záchranného archeologického výzkumu prováděného v ploše stavby nové železnice v trati „Podlučí“ (viz oddíl Doba železná) bylo na polykulturní lokalitě prozkoumáno několik kruhových jam, v jejichž výplni se nenacházel téměř žádný keramický materiál, a nebylo je tedy možné blíže datovat. Jedna z nich však nakonec poskytla větší soubor keramiky, včetně částí poháru z jemného materiálu zdobeného kolkovanou výzdobou, který je možné přiřadit ke kultuře zvoncovitých pohárů.

Literatura

AMČR: Záznam M-202600455 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202600455>.

Summary

At a multi-period site in the ‘Podlučí’ field in Měrovice nad Hanou (Přerov District), features belonging to the Bell Beaker culture were investigated during the construction of a new railway line.

Ivan Čížmář

Měrovice nad Hanou (okr. Přerov)

„Svárov“.

Kultura zvoncovitých pohárů. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. AMČR: M-202505400.

Lokalizace: WGS-84: 49.34025N, 17.25703E

V trati „Svárov“ v jihovýchodní části katastru Měrovice nad Hanou (okr. Přerov) bylo při rekonstrukci železniční trati (koridor Brno–Přerov, stavba č. 4) prozkoumáno několik archeologických objektů, z nichž většina náleží sídlišti kultury zvoncovitých pohárů (obr. 10). Jednalo se o objekty středních (zásobní, sídlištní jámy – rozměrnější z nich dokonce korespondující s podklady geofyzikálního měření) a malých rozměrů (kůlové/sloupové jámy), které poskytly množství keramického materiálu, ale také zajímavé kostěné industrie. Shodně datované situace byly dokumentovány v úseku navazujícím na lokalitu č. 9 společností Archaia Brno z. ú. Mimo sídliště kultury zvoncovitých pohárů byl prozkoumán jeden lineární objekt (viz oddíl Středověk a novověk).

Literatura

AMČR: Záznam M-202505400 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202505400>.

Obr. 10. Měrovice nad Hanou – „Svárov“. Letecký snímek zkoumané plochy. Foto M. Popelka.

Fig. 10. Měrovice nad Hanou – ‘Svárov’. Vertical aerial photograph of the excavation area. Photo by M. Popelka.

Summary

In the eastern part of the 'Svárov' field (Měrovice nad Hanou cadastral area, Přerov District), several settlement features belonging to the Bell Beaker culture were investigated (Fig. 10), some of which contained relatively rich assemblages of pottery and bone industry.

Miroslav Popelka, Martin Paulus

Měrovice nad Hanou (okr. Přerov)

„Za Hřbitovem“.

Kultura zvoncovitých pohárů. Pohřebiště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. AMČR: M-202505402.

Lokalizace: WGS-84: 49.3456258N, 17.2411703E

Od léta do podzimu roku 2025 proběhl v souvislosti s modernizací trati Brno–Přerov (stavba č. 4) záchraný archeologický výzkum v lokalitě č. 7 na katastru obce Měrovice nad Hanou. Lokalita leží v poloze „Za Hřbitovem“ na jihozápadním až jižním svahu klesajícím k inundačnímu terénu mezi Hraničním, Měrovickým a Tvorovickým potokem. V průběhu výzkumu zde bylo zdokumentováno více než 500 zahloubených archeologických objektů (viz také oddíly Neolit, Doba bronzová a Doba římská a stěhování národů), které tvoří rozsáhlý soubor sídlištních, pohřebních a výrobních situací.

Prozkoumány byly tři kostrové hroby s jedinci ve skrčené poloze na levém či pravém boku, orientovanými ve směru S–J (hlavou k severu či jihu; obr. 11).

Obr. 11. Měrovice nad Hanou – „Za Hřbitovem“. Fotografická dokumentace hrobu kultury zvoncovitých pohárů. Foto M. Hanšut.

Fig. 11. Měrovice nad Hanou – 'Za Hřbitovem'. Photographic documentation of a Bell Beaker culture grave. Photo by M. Hanšut.

Dva pohřby byly předběžně určeny jako mužské a jeden jako ženský. Přestože zásypy hrobových jam byly ve většině případů chudé na movitý inventář, tvar hrobových jam a analogie v orientaci umožňují situace předběžně zařadit do pozdního eneolitu, ke kultuře zvoncovitých pohárů. Zařazení podporuje i nález typického bohatě zdobeného zvoncovitého poháru v jednom z hrobů. Kosterní materiál bude následně antropologicky vyhodnocen. V době přípravy článku probíhalo zpracování materiálu.

Literatura

AMČR: Záznam M-202505402 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202505402>.

Summary

During a rescue excavation carried out in 2025 in the 'Za Hřbitovem' field (Měrovice nad Hanou cadastral area, Přerov District), more than 500 features dating from the Neolithic to the Roman period were discovered. Three inhumation burials from this site with individuals in a crouched position were dated to the Late Eneolithic Bell Beaker culture (Fig. 11). This dating is supported by the characteristic orientation of the grave pits and the discovery of a typical decorated beaker.

Michael Hanšut, Miroslav Popelka, Martin Paulus

Němčice nad Hanou (okr. Prostějov)

„Nadloučí“.

Kultura zvoncovitých pohárů. Pohřební areál. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. AMČR: M-202501911.

Lokalizace: WGS-84: 49.3474167N, 17.2113333E; 49.3468056N, 17.2114167E; 49.3467222N, 17.2125833E; 49.3469444N, 17.2129167E; 49.3465833N, 17.2158889E; 49.3466389N, 17.2178333E; 49.3465000N, 17.2228056E; 49.3464444N, 17.2279722E; 49.3471944N, 17.2301944E; 49.3476111N, 17.2143056E; 49.3473333N, 17.2140278E

V roce 2025 proběhl na katastru města Němčice nad Hanou v trati „Nadloučí“ záchraný archeologický výzkum související s modernizací trati Brno–Přerov, 4. stavba Nezamyslice–Kojetín. Naleziště značené jako lokalita č. 6, žel. km 65,100–66,450, je situovano severovýchodním směrem od centra města v mírně zvlněném terénu, severním a východním směrem ji obtéká Hraniční potok, jižně říčka Haná a bezejmenná zdrojnice. Nadmořská výška se pohybuje v rozmezí 200–230 m.

Díky záchranému archeologickému výzkumu byla prozkoumána polykulturní lokalita s 528 sídlištními objekty, které můžeme datovat do období kultury moravské malované keramiky, kulovitých amfor a únětické kultury, a také s pohřby příslušejícími ke kultuře zvoncovitých pohárů, únětické, slezskoplatěnické kultury a ranému středověku (viz oddíly Neolit, Doba bronzová, Doba železná, Středověk a novověk).

Na lokalitě převažovaly kostrové hroby patřící kultuře zvoncovitých pohárů (cca 22 hrobů). Zemřelí byli do hrobové jámy uloženi ve skrčené poloze – ženy na pravém boku a muži na levém (obr. 12, 13). V menší míře se zde objevily i pohřby dětí. Hrobová výbava byla vázaná na pohlaví jedince, u obou se objevují keramické nádoby – mísy nebo džbánky, nebo oboje, v počtu až sedm kusů; dále zvířecí kosti, které byly uloženy v míse. V ženských hrobech byly objeveny knoflíky s V-vrtáním (H15), kostěný knoflík (H34) a zlomek měděného drátku (H34), v mužských hrobech pak šipky (H6, H23, H35), štípaná a broušená (H37) industrie nebo nátepní destička (H35).

Obr. 12. Němčice nad Hanou. Hrob H15, kultura zvoncovitých pohárů. Foto L. Šín.
Fig. 12. Němčice nad Hanou. Grave H15, Bell Beaker culture. Photo by L. Šín.

Obr. 13. Němčice nad Hanou. Hrob H26, kultura zvoncovitých pohárů. Foto L. Šín.
Fig. 13. Němčice nad Hanou. Grave H26, Bell Beaker culture. Photo by L. Šín.

Literatura

AMČR: Záznam M-202501911 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202501911>.

Summary

In 2025, a rescue archaeological excavation was conducted in the 'Nadloučí' field (Němčice nad Hanou cadastral area, Prostějov District) in connection with the modernisation of the Brno–Přerov railway line. Excavated site No. 6 represents a multi-period settlement with 528 features and burial grounds dated from the Neolithic to the Early Middle Ages. A significant proportion of the finds consisted of Bell Beaker culture inhumation graves (approximately 22 graves), with the deceased deposited in the characteristic crouched position and accompanied by gender-specific grave goods (Fig. 12, 13). The grave assemblages included ceramic vessels, animal bones, and personal items such as buttons, copper wire, arrowheads, chipped-stone industry, and a wristguard.

Eva Pospíšilová

Němčice nad Hanou (okr. Prostějov)

„Padělky u Dolního Trávníku“.

Badenská kultura, jevišovická kultura, kultura šňůrové keramiky, kultura zvoncovitých pohárů. Sídliště, pohřebiště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. AMČR: M-202505143.

Lokalizace: WGS-84: 49.3446986N, 17.1943253E

V rámci stavby „Modernizace trati Brno–Přerov, 4. stavba Nezamyslice–Kojetín“ byly provedeny rozsáhlé plošné skrývky v lokalitě č. 4 severozápadně od intravilánu Němčic. Na rozsáhlé polykulturní lokalitě bylo celkem prozkoumáno přes 1350 sídlištních objektů a přibližně stovka hrobů.

Na nejvyšším bodu návrší (235 m n. m.) nad střelnicí se podařilo zachytit část sídliště ze středního a mladého eneolitu s běžným sortimentem bodových objektů. Lépe datovatelné nálezné soubory lze přiřadit boležázkému stupni kultury s kanelovanou keramikou a jevišovické kultuře. Dále se podařilo zachytit jediný hrob kultury se šňůrovou keramikou s druhotným zásahem a běžným sortimentem hrobové výbavy doplněným o dvojici kančích klů. Pouze ve formě intruzí v mladších objektech se podařilo doložit aktivity kultury zvoncovitých pohárů.

Literatura

AMČR: Záznam M-202505143 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202505143>.

Summary

At the highest point of the hillock (235 m above sea level) above the shooting range in the 'Padělky u Dolního Trávníku' field (Němčice nad Hanou cadastral area, Prostějov District), part of a settlement dating to the Middle and Late Eneolithic was excavated, with numerous settlement pits documented. The more precisely datable finds can be attributed to the Boleráz phase of the Baden culture and to the Jevišovice culture. In addition, a single Corded Ware culture grave with evidence of secondary disturbance and a typical assemblage of grave goods supplemented by a pair of boar tusks was discovered. Activities associated with the Bell Beaker culture could only be documented in the form of intrusions into later features.

David Parma

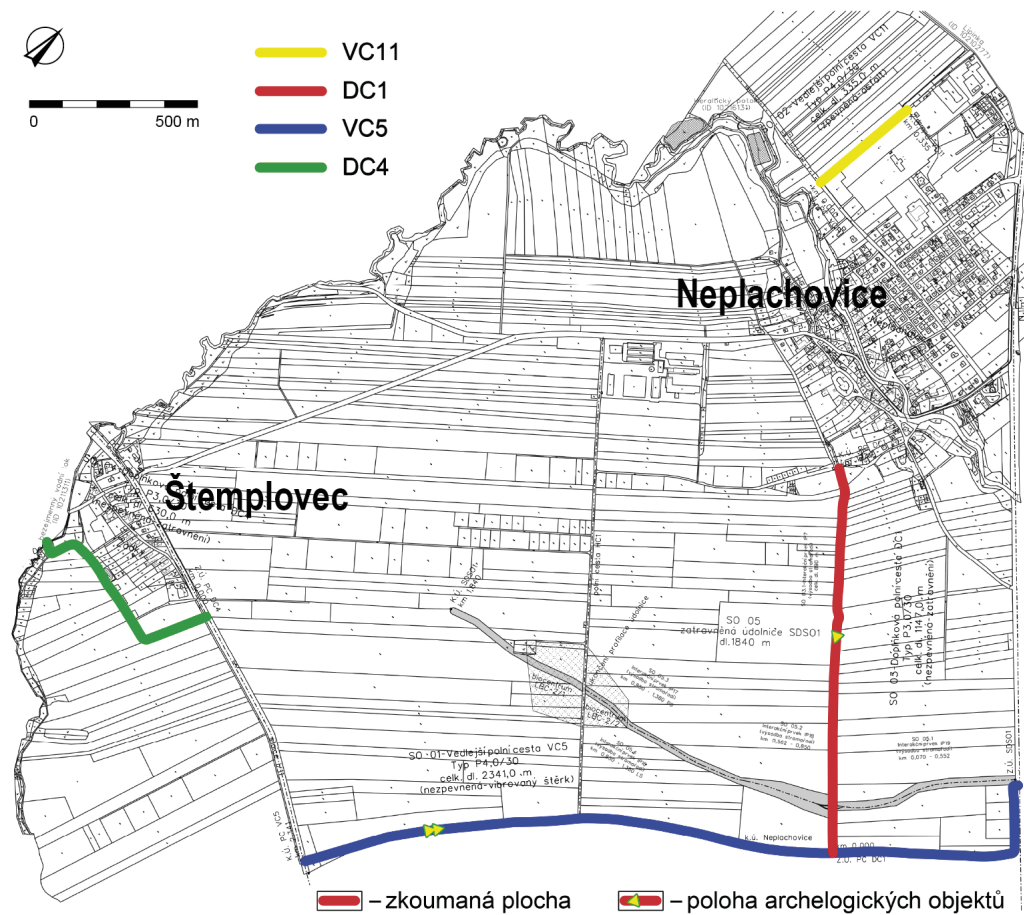
Neplachovice (okr. Opava)

„Kalajky“, „Vinohrad“, „Horní pole“, „Mokřiny“, „Liščí díry“, „Zadky“, „Holšovické pole“, parc. č. 886, 889/2, 888, 1636, 1281/2, 1688, 1689, 1277, 1186, 2303, 1688, 1268, 2293, 2439.

Kultura nálevkovitých pohárů, mladší/pozdní eneolit. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. AMČR: M-202405186.

Lokalizace: S-JTSK: -502452.85, -1081904.25; -502861.57, -1083178.18

Při realizaci stavby „Realizace PSZ Neplachovice I. etapa“ proběhl v říjnu 2024 záchranný archeologický výzkum. Součástí stavby byly dvě vedlejší polní cesty s označením „VC11“ a „VC5“ a dvě doplňkové polní cesty s označením „DC1“ a „DC4“ (obr. 14). Zkoumané plochy se nacházely na několika úsecích katastru Neplachovice v tratích „Kalajky“ (VC5), „Vinohrad“ (VC5), „Horní pole“ (VC5), „Mokřiny“ (VC5), „Liščí díry“ (DC1), „Zadky“ (DC4) a „Holšovické pole“ (VC11). Území patří k dlouhodobě známým archeologickým polohám s doklady osídlení od neolitu po středověk.

Obr. 14. Neplachovice. Lokalizace zkoumaných ploch s umístěním archeologických objektů. Autor J. Fritsch.

Fig. 14. Neplachovice. Excavated areas with the location of archaeological features. Author J. Fritsch.

V rámci výzkumu byly zachyceny čtyři pravěké zahloubené objekty, zjištěné na úsecích doplňkové polní cesty DC1 (obj. 500) a vedlejší polní cesty VC5 (obj. 501–503). Jednalo se o sídlištní jámy, z nichž dvě byly v superpozici. Plocha doplňkové polní cesty DC4 byla na archeologické situace negativní. Práce na vedlejší polní cestě VC11 skýtaly pouze revitalizaci stávající zpevněné vozovky, a tedy klasická skrývka prováděna nebyla.

Při exkavaci objektů a povrchovém sběru bylo získáno 30 archeologických nálezů. Soubor tvoří převážně keramické fragmenty a štipaná industrie. Keramický materiál získaný z obj. 500 čítá čtyři drobné zlomky výdutě tenkostěnné nádoby a část ucha. Těsto je silně ostřené pískem a do červenohněda vypálené. Charakter materiálu umožňuje rámcové datování objektu do pozdního eneolitu, pravděpodobně pak souvisí s kulturou šňůrové keramiky, jejíž existence byla již v minulosti prokázána na okolních katastrech (Holosovice, Loděnice, Vávrovice) (Pavelčík 1989; Hlas 2015 aj.).

Ze zkoumaných objektů na ploše vedlejší polní cesty VC5 obsahoval archeologické nálezy v primárním uložení pouze obj. 502. Ve výplni se nacházely keramické fragmenty cihlového zabarvení, více ostřené, středně silné, a dále pak zlomky z nádoby tmavě hnědého výpalu, z jemně plaveného těsta. Dle charakteru těchto nálezů předpokládáme spojitost s kulturou nálezkovitých pohárů.

Výsledky výzkumu potvrzují přítomnost pravěkého osídlení v dosud nezkoumaných částech katastru Neplachovic a doplňují poznání sídlištní struktury v širším zázemí Opavska.

Literatura

- AMČR: Záznam M-202405186 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202405186>.
- Hlas, J. 2015: Opava (k. ú. Vávrovice, okr. Opava). *Přehled výzkumů* 56(1), 170–171.
- Pavelčík, J. 1989: Pravěké lokality u Holosovic (okr. Opava). *Přehled výzkumů* 1986, 95–96.

Summary

A rescue excavation in Neplachovice (Opava District), conducted in connection with construction works in 2024, revealed four prehistoric features. The pottery assemblage dates them to the Late Eneolithic and the Funnel Beaker culture (Fig. 14).

Petr Rataj, Iva Vondroušová

Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)

Ul. Arbesova č. p. 45; „Zahrady“, parc. č. 545/4.

Jordanovská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. AMČR: M-202601044.

Lokalizace: S-JTSK: -548525.83, -1123857.58; -548532.33, -1123875.98; -548555.04, -1123866.48; -548547.88, -1123848.57

V květnu 2025 prozkoumali pracovníci Archeologického centra v Olomouci, p. o., na stavbě bytového domu sedm objektů datovaných do eneolitu (jordanovská kultura) a novověku. Eneolitické objekty, zásobní jámy a soujámí náleží známé lokalitě zkoumané mezi léty 2004–2025 (Kalábek 2025).

Literatura

AMČR: Záznam M-202601044 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202601044>.
Kalábek, M. 2025: Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc).
Přehled výzkumů 66(1), 249.

Summary

An archaeological excavation beneath an apartment building in Arbesova Street in Olomouc (Slavonín cadastral area) uncovered seven features dated to the Jordanów culture and the Modern period.

Marek Kalábek

Ořechov (k. ú. Ořechov u Uherského Hradiště, okr. Uherské Hradiště)

„Břesty“, „Kratiny“, parc. č. 5472, 5473, 5571–5573, 5485, 5526.

Moravská malovaná keramika (eneolit). Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. AMČR: M-202404457.

Lokalizace: WGS-84: 49.0209714N, 17.3050928E; 49.0232650N, 17.3071742E

Od listopadu 2024 do února 2025 byl realizován záchraný archeologický výzkum vyvolaný budováním záchytných příkopů na polních tratích „Břesty“ a „Kratiny“. Ve dvou úsecích skrývky ornice na trati „Břesty“ se podařilo zdokumentovat celkem 29 zahloubených objektů (Kuchař 2026). Mezi nimi byly identifikovány sloupové jámy, zásobní jámy i otisky nadzemních sloupových konstrukcí, převážnou část však tvořily blíže neinterpretované sídlištní objekty. Ze zájmové polohy pocházejí doklady vícefázového osídlení od staršího neolitu (viz oddíl Neolit) po časný eneolit. Osm objektů poskytlo materiál zařaditelný do mladšího stupně lengyelské kultury (fáze MMK IIa, Lengyel II; Podborský 1993, 117–122). U části objektů nebylo možné vzhledem k absenci chronologicky citlivých prvků přesnější kulturní zařazení stanovit, a jsou proto obecně datovány do mladšího zemědělského pravěku (některé indicie ovšem nevylučují i možné osídlení v epi-lengyelském období). Samostatně stojící sloupové jámy zůstaly bez datace. V keramickém souboru zaujímají významné místo fragmenty lengyelské keramiky s plastickou aplikací ve formě výčnělků připomínajících stylizované sovi hlavičky a zejména početná kolekce bíle malované keramiky

Obr. 15. Ořechov. Prozkoumaný objekt 529 datovaný ke kultuře s moravskou malovanou keramikou. Foto M. Komarek.

Fig. 15. Ořechov. Investigated feature 529 dated to the Moravian Painted Ware culture. Photo by M. Komarek.

z objektu 529 (obr. 15). Materiálová analýza malby prokázala použití pigmentu na bázi vápna (Slavíček 2025). V kontextu regionu jde o mimořádný nález, neboť malovaná lengyelská keramika se na území Slovácka vyskytuje jen výjimečně. Nález z Ořechova překvapil počtem i kvalitou dochovaných ztvárněných motivů. Soubor movitých nálezů dále doplňuje štípaná a broušená kamenná industrie, ostatní kamenné artefakty, mazanice a zvířecí kosti určené k následnému osteologickému zpracování. Zachycenou situaci lze interpretovat jako pozůstatek polykulturní sídlištní lokality osídlené nejméně ve dvou pravěkých obdobích. Nově identifikované naleziště tak významně rozšiřuje dosavadní poznatky o pravěkém osídlení jihovýchodního podhůří Chřibů v období neolitu a eneolitu.

Literatura

AMČR: Záznam M-202404457 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202404457>.
Kuchař, Z. 2026: Ořechov – „Břesty“, „Kratiny“. Rkp. nálezové zprávy, č. j. 868/26. Uloženo: Slovákcké muzeum v Uherském Hradišti.
Podborský, V. 1993: Lid s moravskou malovanou keramikou. In: V. Podborský a kol.: *Pravěké dějiny Moravy*. Vlastivěda moravská. Země a lid. Svazek 3. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 108–145.
Slavíček, K. 2025: *Analýza malbou zdobených keramických střepů kultury s moravskou malovanou keramikou z archeologického výzkumu v Ořechově Břestech 2024/2025, z objektu 529*. Rkp. výzkumné zprávy. Uloženo: Ústav geologických věd Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity.

Summary

In 2024 and 2025, settlement features dated to the Moravian Painted Ware culture (Fig. 15) were identified and documented in the ‘Břesty’ and ‘Kratiny’ fields in Ořechov (Ořechov u Uherského Hradiště cadastral area, Uherské Hradiště District).

Zdeněk Kuchař

Osek nad Bečvou (okr. Přerov)

„Horecka“, parc. č. 663/16.

Kultura šňůrové keramiky. Ojedinelý artefakt. Náhodný zásah/nález. Průzkum. AMČR: M-202504991-N00004.

Lokalizace: WGS-84: 49.521569, 17.551475

V závěru roku 2025 našli spolupracovníci Muzea Komenkého v Přerově D. Tutková a P. Ondroušek během povrchového sběru v trati „Horecka“, na levobřežní terase říčky Trnávka, poblíž severovýchodního okraje katastru obce Osek nad Bečvou kompletní exemplář broušeného vrtaného kamenného nástroje. Jedná se o sekeromlat jednoduchého tvaru. V nárysu má pětiúhelníkový tvar s vysedlými boky. Příčný průměr v týlní části je plošně oválný a v břitové pravouhlý se zaoblenými rohy (obr. 16). Celková délka předmětu činí 126 mm. Maximální dochovaná šířka je 57 mm. Výška nástroje v úrovni provrtu je 32 mm, v úrovni týlu pak 23 mm. Hmotnost artefaktu činí 336 g. Povrch nástroje byl kvalitně obroušen. Provrt o průměru 20,5 mm byl umístěn mírně excentricky vzhledem k šířce nástroje a zároveň blíže k břítu nástroje.

Popisovaný předmět byl zhotoven z intenzivně patinovaného serpentinitu se světle zelenou až šedozelenou barvou patiny. Surovina má náznak foliace díky šmouhovité stavbě tvořené temněji zelenými šlírami. Ta probíhá šikmo vůči protažení sekeromlatu.

Obr. 16. Osek nad Bečvou. Sekeromlat kultury šňůrové keramiky. Foto Z. Schenk.
Fig. 16. Osek nad Bečvou. Battle axe of the Corded Ware culture. Photo by Z. Schenk.

Pod stereomikroskopem lze místy pozorovat jemně šupinkovitou stavbu tvořenou minerály skupiny serpentinu a černý rudní minerál – magnetit. Exemplář z Oseka nad Bečvou se vyznačuje vysokou magnetickou susceptibilitou (kolem 42×10^{-3} SI jednotek, stanoveno přístrojem ZH instruments SM 30). Díky naměřené hodnotě lze původ suroviny předpokládat v prostoru serpentinitových masivů v jižním Polsku kolem kry Sovích hor, neboť tyto se vysokou magnetickou susceptibilitou liší od nižších hodnot serpentinitů v moldanubiku západní Moravy. Náš artefakt velmi dobře koresponduje s magnetickou susceptibilitou serpentinitu ze známého lomu na nefrit u obce Jordanów (Přichystal 2009, 186–187).

Nalezený artefakt lze datovat do období pozdního eneolitu, patrně kultury šňůrové keramiky. Z katastrálního území obce Osek nad Bečvou pochází několik dalších exemplářů sekeromlatů kultury šňůrové keramiky, které zde byly v minulosti nalezeny (Pavelčík 1975; Šebela 1999, 120). V místě nového nálezu v trati Horecka byl proveden povrchový průzkum, při němž došlo k nálezu jednoho kusu kamenné štípané industrie – čepele zhotovené ze silicitu glacienních sedimentů, kterou lze rámcově datovat do období neolitu či eneolitu.

Literatura

- AMČR:** Záznam M-202504991-N00004 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202504991-N00004>.
- Pavelčík, J. 1975:** Sekeromlaty lidu se šňůrovou keramikou z Oseku – Vicínova (okr. Přerov). *Přehled výzkumů 1974*, 17.
- Přichystal, A. 2009:** *Kamenné suroviny v pravěku východní části střední Evropy*. Brno: Masarykova univerzita.
- Šebela, L. 1999:** *The Corded Ware Culture in Moravia nad in the Adjacent Part of Silesia. Catalogue*. Fontes Archaeologiae Moraviae XXIII. Brno: Archeologický ústav Akademie věd České republiky v Brně.

Summary

An isolated Late Eneolithic polished and perforated stone battle axe (Fig. 16) made of serpentinite was discovered during

a surface survey conducted in 2025 in the ‘Horecka’ field in the cadastral area of Osek nad Bečvou (Přerov District). Geological analysis indicates that the raw material originated from the Gogolów–Jordanów serpentinite massif in southern Poland. Serpentinite in Lower Silesia was exploited primarily during the Eneolithic period.

Zdeněk Schenk, Antonín Přichystal

Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov) „Hejnice“.

Kultura zvoncovitých pohárů. Sídliště. Vertikální řez. Záchranný výzkum. AMČR: M-202601046.

Lokalizace: S-JTSK: -536137.07, -1137060.69; -536258.83, -1137303.47

V červnu 2025 byly v rámci archeologického dohledu na stavbě opravy vodovodu Předmostí – Dluhonice dokumentovány dva objekty. Jedna zásobní jáma byla datována do období kultury zvoncovitých pohárů. Situace navazují na zjištění učiněná při výzkumech stavby dálnice D1 (Golec et al. 2019; Vrána 2021).

Literatura

- AMČR:** Záznam M-202601046 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202601046>.
- Golec, M., Kalábková, P., Vrána, J., Zeman, T. 2019:** Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov). *Přehled výzkumů 60(1)*, 199, 229.
- Vrána, J. 2021:** Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov). *Přehled výzkumů 62(1)*, 218, 251.

Summary

Two features dated to the Bell Beaker culture were documented during an archaeological watching brief conducted in connection with water-main reconstruction works in the ‘Hejnice’ field (Předmostí cadastral area, Přerov District).

Marek Kalábek

Přerov (k. ú. Újezdec u Přerova, okr. Přerov) „Nad Dubičky“, parc. č. 1102.

Eneolit. Ojedinelý artefakt. Náhodný zásah/nález. Průzkum. AMČR: M-202504991-N00001.

Lokalizace: WGS-84: 49.4272311, 17.4802417

V roce 2023 byl M. Ondráškem prostřednictvím povrchového sběru nalezen štípaný artefakt v poloze „Nad Dubičky“ na katastrálním území přerovské místní části Újezdec u Přerova. Jedná se o polohu situovanou na severním svahu táhlého výrazného hřebene při západním okraji Kelčské pahorkatiny, přibližně 260 m severně od vrcholové kóty Švédské šance (298,6 m n. m). V případě lokality se jedná o mimořádně exponovanou polohu, ze které se dnes naskýtá dobrý výhled severovýchodním směrem do údolí bečevské části Moravské brány. Nadmořská výška místa nálezu činí 284 m.

Z typologického hlediska se jedná o hrot s řapem (obr. 17). Délka artefaktu činí 31,5 mm, maximální šířka 15 mm a síla 3–5 mm. Hmotnost je 1887 g. Artefakt byl zhotoven ze silicitu z glacienních sedimentů světle šedého zabarvení.

Přesnější určení kulturní příslušnosti v případě exempláře z Újezdce u Přerova je vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o povrchový nález, problematické. Artefakt lze rámcově datovat do období eneolitu.

V prostoru táhlého hřebene Švédských šancí, zejména v trati „Kopaniny“, „Přední záhony“ bylo již dříve prostřednictvím povrchových sběrů doloženo intenzivní osídlení především z období mladého paleolitu.

Obr. 17. Přerov. Hrot s řapem. Foto Z. Schenk.

Fig. 17. Přerov. Tanged point. Photo by Z. Schenk.

Literatura

AMČR: Záznam M-202504991-N00001 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202504991-N00001>.

Summary

A tanged leaf-shaped arrowhead (Fig. 17) made of erratic silicite was discovered during a surface survey conducted in 2023 in the ‘Nad Dubičky’ field in the cadastral area of Újezdec u Přerova (Přerov District). The arrowhead can generally be dated to the Eneolithic period.

Zdeněk Schenk

Příbor (okr. Nový Jičín)

„Skotnické pohraniční pole“.

Kultura šňůrové keramiky. Neurčený areál, ojedinělý artefakt. Povrchový sběr. Badatelský výzkum. AMČR: M-9002589A.

Lokalizace: WGS-84: 49.6443117N, 18.1217683E

Během povrchového sběru v polní trati „Skotnické pohraniční pole“ v katastru obce Příbor byl dne 22. 12. 2025 nalezen částečně poškozený kamenný broušený artefakt. Jedná se o sekeromlat, typologicky zařaditelný do období pozdního eneolitu, a to v souvislosti s kulturou šňůrové keramiky. Nalezený kus má délku 12,7 cm a jeho váha činí 306 g. Průměr provrtu je 19 mm a na povrchu jsou zřetelné stopy podlouhlých plochých faset, zřejmě výrobního charakteru. Část ostří i těla je odlomena a některé stopy na povrchu byly způsobeny zemědělskou činností. K našemu nálezu má nejbližše sekeromlat z totožného katastru obce Sedlnice (Šebela 1999, 138; Grepl 2004, 120–121).

Literatura

AMČR: Záznam M-9002589A [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-9002589A>.

Grepl, E. 2004: Soubor hlazených kamenných nástrojů v Muzeu Novojičínka. *Vlastivědný sborník Novojičínka* 54–55, 116–124.

Šebela, L. 1999: *Corded ware culture at Moravia and adjacent part of Silesia. Catalogue*. Fontes Archaeologiae Moraviae XXIII. Brno: Archeologický ústav Akademie věd České republiky v Brně.

Summary

In December 2025, a stone battle axe dated to the Corded Ware culture was discovered in the ‘Skotnické pohraniční pole’ field in Příbor (Nový Jičín District).

Radek Johančík

Slatinice (k. ú. Slatinice na Hané, okr. Olomouc)

„Na Stráži“.

Kultura nálevkovitých pohárů. Sídliště. Povrchový sběr. Průzkum. AMČR: M-9002583A.

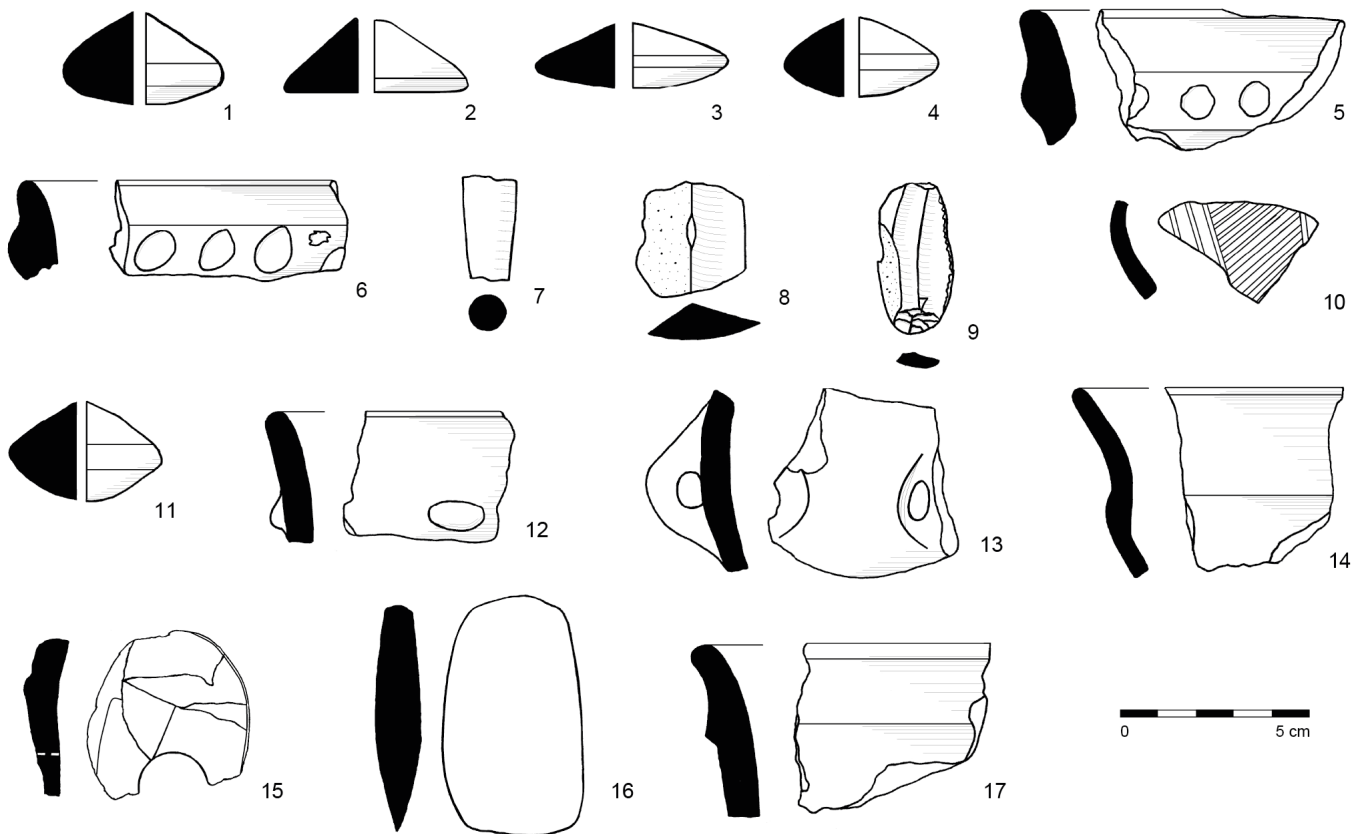
Lokalizace: WGS-84: 49.5691058N, 17.0940292E

Po dobu více než dvaceti let prováděl T. Přidal s různou intenzitou povrchový průzkum v trati „Na Stráži“ severně od Slatinic. Tato poloha se nachází na severovýchodním úbočí výběžku Velkého Kosíře. Lokalita se rozkládá západně od silnice č. 449, která spojuje Drahanovice se Slatinicemi. Jde o známé polykulturní naleziště zapsané ve Státním archeologickém seznamu pod ID 24 311. Celkově můžeme konstatovat, že se zde T. Přidalovi podařilo doložit osídlení ze starší doby kamenné, pozdní doby kamenné, doby bronzové, starší doby železné, časného laténu a raného novověku (např. Fojtík, Přidal 2016; Hlubek, Přidal 2023; Hlubek 2025).

Více než dvě desítky zlomků keramiky můžeme prokazatelně spojit s osídlením této polohy kulturou nálevkovitých pohárů. Jde o charakteristické fragmenty v odstínech hnědé barvy, méně mají barvu šedočernou. Povrch některých zlomků je často hlazený, místy působí až leštěným dojmem. Podstatnou část shromážděných nálezů tvoří okrajové zlomky hrnců opatřených plastickou lištou (obr. 18: 5, 6, 17). Nasbíraná tunelovitá ucha pocházejí z amfor (obr. 18: 13). Jeden fragment lze označit za okraj poháru (obr. 18: 14) a páskové ucho vystupující nad okraj indikuje šálek. Na čtyřech zlomcích registrujeme rytou výzdobu v podobě svazků šikmých rýh (obr. 18: 10), popřípadě rýh v kombinaci s řadou vpichů, které je možné spojovat s bádanskými elementy.

S velkou dávkou opatrnosti můžeme ke stejné kultuře přiřadit čtrnáct celých přeslenů a sedm jejich fragmentů. Ve všech případech jde o nezdobené exempláře dvojkónického, plochého nebo kónického tvaru (obr. 18: 1–4, 11). S výrobou textilu mohou souviset dva zlomky textilních závaží. Hypoteticky lze k této kultuře přiřadit nečetné kusy nepatinované štípané industrie (srpová čepelka, čepele, úštěpy a vytěžené jádro; obr. 18: 8, 9), u kterých však nemůžeme vyloučit jejich výskyt v mladších horizontech osídlení. Získanou broušenou industrii zastupuje sedm symetricky vybroušených seker (obr. 18: 16), zaoblený týl sekeromlatu s částečným provrtem (obr. 18: 15) a kónický vývrtek (obr. 18: 7).

Nově získaný materiál doplňuje naše aktuální poznatky o této eneolitické lokalitě na katastru Slatinic. Na základě referovaného kolekce předpokládáme, že se v dané poloze nacházelo sídliště kultury nálevkovitých pohárů. Ostatně již v roce 2015 zde T. Přidal identifikoval část rozoraného objektu, ze kterého vyzvedl kusy mazanice, několik střepů a větší torzo poháru, který byl zařazen do mladšího stupně této kultury (srov. Fojtík, Přidal 2016). Také výše popsané nálezy svým provedením, typickými znaky

Obr. 18. Slatinice. Výběr nálezů kultury nálevkovitých pohárů. Kresba L. Hlubek.
Fig. 18. Slatinice. Selection of Funnel Beaker culture find. Drawing by L. Hlubek.

a výzdobou odpovídají III. stupni kultury nálevkovitých pohárů (srov. Šmíd 2017, 35–38, 169–191). Nevyřešenou otázkou zůstává, zda silicitou sekera nalezenou v roce 2004 spojovat s tímto horizontem osídlení, nebo jde o mladší nález některé z pohárových kultur pozdní doby kamenné (Dehnerová 2005, obr. 8).

Literatura

- AMČR: Záznam M-9002583A [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-9002583A>.
- Dehnerová, H. 2005: Slatinice (okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 46, 237–238.
- Fojtík, P., Přidal, T. 2016: Slatinice (k. ú. Slatinice na Hané, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 57(1), 198.
- Hlubek, L. 2025: Slatinice (okr. Olomouc). Rkp. nálezové zprávy M-TX-202500914 [cit. 2026-05-20]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. DOI: 10.60585/M-TX-202500914. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://doi.org/10.60585/M-TX-202500914>.
- Hlubek, L., Přidal, T. 2023: Slatinice (k. ú. Slatinice na Hané, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 64(1), 260–261.
- Šmíd, M. 2017: *Nálevkovité poháry na Moravě*. Pravěk. Supplementum 33. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Summary

Tomáš Přidal donated to the Regional Museum in Olomouc a collection of archaeological finds from the ‘Na Stráži’ field north of Slatinice (Olomouc District). The location is a well-known multi-period site occupied during the Eneolithic, the Bronze Age, the Early Iron Age, the Early La Tène period, and the Early Modern period. The donated assemblage includes more than 20 pottery fragments (Fig. 18), which can be attributed to

Phase III of the Funnel Beaker culture. Other finds tentatively associated with this culture include spindle whorls, fragments of ceramic weights, stone axes, the butt end of a battle axe, a drill core, and several pieces of chipped-stone industry.

Lukáš Hlubek, Tomáš Přidal

Vyškov (okr. Vyškov)

„Prostřední pole“, parc. č. 948/169, 3750/138, 3750/70, 1948/168, 1948/169, 3750/138, 3750/70, 1948/12–1948/14, 1948/16, 1948/21, 1948/22, 1948/33.

Kultura šňůrové keramiky. Hrob. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. AMČR: M-202400406.

Lokalizace: WGS-84: 49.260892, 16.991147

Od ledna do března 2025 probíhal záchranný archeologický výzkum na stavbě D1 „Rozšíření odpočívky Vyškov, vlevo“. Jednalo se o zkapacitnění stávající dálniční odpočívky o více než 3 ha nových parkovacích ploch, a to jak pro osobní vozidla, tak především pro kamiony. Investorem stavby bylo Ředitelství silnic a dálnic s. p. Skrývky ornice probíhaly již od poloviny ledna a současně s nimi byla plocha dočištěována pro záchranný archeologický výzkum. Na ploše stavby jsme odkryli téměř 30 archeologických objektů. Většinou šlo o sídlištní objekty – především jámy různého typu, zásobní či rozsáhlé stavební jámy. Prozkoumali jsme i jeden kostrový hrob. Zemřelý byl uložen v mělké hrobové jámě, orientované ve směru J–S, ve skřčené poloze na pravém boku. Jako milodary byly do hrobu uloženy dvě keramické nádoby. Hrob náležel do pozdní fáze kultury šňůrové keramiky (obr. 19).

Obr. 19. Vyškov. Hrob kultury šňůrové keramiky. Foto B. Mikulková.

Fig. 19. Vyškov. Grave of Corded Ware culture. Photo by B. Mikulková.

Literatura

AMČR: Záznam M-202400406 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202400406>.

Summary

During a rescue excavation carried out in connection with the D1 motorway construction project (extension of the Vyškov rest area), nearly 30 archaeological features were investigated in the ‘Prostřední pole’ field (Vyškov District). One of these was an inhumation grave of the Corded Ware culture. The deceased had been deposited in a crouched position together with two vessels (Fig. 19).

Blanka Mikulková